

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 20.

bb 1. kiadvány szalvay mihályról

vid/ká/ny -cz

1974. január 20.

a munkásörtség kecskeméti parancsnoksága kiadványt jelentetett meg névadójáról, szalvay mihályról. a spanyol polgárháború hőseinek, a magyar-és nemzetközi munkásmozgalom kiváló egyéniségének élettörténetét szemléltető füzet anyagát a munkásör egység szervezési és propaganda csoportjának tagjai gyűjtötték össze, hiteles dokumentumok alapján. kecskemét egykori kommunista hadtestparancsnokáról, országgyűlési képviselőjéről ez az első önálló kiadvány.
/mti/

--

bb 2. balett együttes alakult dunaujvárosban

vid/ká/ny -cz

1974. január 20.

a tavasszal lesz husz esztendő a dunaujvárosi balettoktatás. az intézmény az évek során az ország egyik legnépesebb balettiskolájává fejlődött. most a bartók béla művelődési házban - annak egyik öntevékeny művészeti csoportjaként - balettegyüttes alakult. tagjai elsősorban azok a fiatalok, akik az elmúlt években „kinőttek”, a balettiskolából. közönség előtti bemutatkozásukat júniusra tervezik./mti/

--

-1-

14⁰²

14

bb 3. hasznos tudnivalók az alvásról, az alvászavarokról - a telefondoktor tanácsai

1 vt/pá/ny zs -cz

1974. január 20.

Sokakban felvetődik a kérdés: mennyi alvás szükséges egy embernek ahhoz, hogy egészsége ne károsodjon? az alvás-igény életkor és egyén szerint elég tág határok között váltakozik. egy újszülött például napi 16-18 órát szeret aludni, iskoláskorban 9-10 óra, felnőtt korban 7-8 óra a napi alvásszükséglet. aki nem alszik elég, másnap fáradtnak érzi magát és hangulata sem jó, ellentétben azokkal, akik megfelelően kialusszák magukat. fontos az is, hogy az alvás lehetőleg mindig ugyanabban az időpontban épüljön be a napi-röndbe, a szélsőséges ingadozásokat célszerű kerülni.

a megfelelő alvás egyik előfeltétele a jól szellőztetett szoba. akit nem zavar a külső zaj, aludjon nyitott ablaknál, ha csak nincs kinti túl hideg. lényeges a megfelelő szobahőmérséklet biztosítása. a husz fok fölötti meleg sok, viszont a teljesen fűtetlen szoba megfázást eredményezhet. ajánlatos ügyelni arra, hogy lefekvés előtt ne együnk nehéz, zsíros ételeket. könnyű vacsora után jól tesz a séta, majd a fürdés, általában mind a kettő ideális feltétele a jó alvásnak. ha valakinél komolyabb alvászavarok lépnek fel, forduljon haladéktalanul orvoshoz.

minderről részletes tájékoztatást hallhatnak az érdeklődők a telefondoktor január 19. és 26. közötti héten elhangzó műsorában a 171-925-ös számon./mt1/

--

bb 4. öt alkotóművész egy családban - képzőművészeti tárlat gyomán

vid/ká/ny la

1974. január 20.

„művészet az iskolában”, címmel tárlatsorozat indult gyomán, a kiss lajos gimnáziumban és szakközépiskolában. első alkalommal a gyomai származásu honti család mutatkozott be. honti antal gyomai képzőművész, három leánya és veje közös tárlatán mintegy 80 festményt, grafikát és rézdomborművet láthatnak az érdeklődők./mt1/

--

9.37/ny

-2-

bb 5. siremléket állítanak herman ottónak

vid/ká/ny -cz

1974. január 20.

miskolc megyei város tanácsának megbízásából varga miklós, a miskolci művésztelepen élő és alkotó szobrászművész elkészítette a bükk élővilága nagy kutatójának, herman ottónak siremlékét. a természettudós életének jelentős részét az akkori hámor községhez tartozó lillafüreden lévő „pele lak”,-ban töltötte. ott írta meg többek között a halászatról szóló művét is. miskolc megyei város tanácsa 1965-ben hazahozatta és a hámori temetőben hantoltatta el a nagy tudós földi maradványait.

a siremléket az idén, herman ottó halálának hatvanadik évfordulója alkalmából avatják fel./mt1/

--

bb.6. a szolnoki művésztelep kiállítása szentendrén

vid-gő/fé ká

1974. január 20.

a szentendrei galériában vasárnap nyitották meg a szolnoki művésztelep kamarakiállítását. az alföldi művészet egyik jelentős központja hivatalosan 1902-ben alakult, de gyökerei a múlt század közepére nyúlnak vissza. csaknem 125 éve egy neves osztrák festő, august von pettenkofen fedezte fel a tiszazagyva táj szépségét. ezt követően több osztrák és magyar művész kereste fel rövidebb-hosszabb időre szolnokot. köztük volt deák-ébner lajos és a népi életkép festés másik jeles művésze, bihari sándor is. később itt dolgozott mednyánszky lászló, kernstok károly, vaszary jános, fényes adolf, aba novák vilmos is.

a szentendrei kiállítás izelítőt ad a szolnoki művésztelep történetéből, a kolónia különböző korszakairól. a bemutató egyben a két szomszédos megye, pest és szolnok muzeumai közötti kapcsolat-felvétel első lépése, együttműködésük kezdete./mt1/

--

12.58./fé

- 3 -

14
Hae

bb 7. időjárásjelentés

k/ny ká

1974. január 20.

a meteorológiai intézet jelenti január 20-án, 12.00 órakor:

szokatlanul enyhe idő

európában a moszkvától keletre fekvő területek és dél-európa kivételével napközben mindenütt több fokkal a sokéves átlag fölé emelkedik a hőmérséklet. a kontinens északnyugati partvidékén hajnalra sem hűl le a levegő 7-9 fok alá. dániától a kárpát-medencéig 500-600 km. széles sávban többfelé esik az eső. a szovjetunió európai részének keleti vidékén gyakran havazik.

hazánkban szombaton borult idő volt. az ország nyugati részén a hajnali óráktól csendes eső hullott. napközben az eső az ország középső területére is áttért, a keleti országrészen néhány helyen gyengén havazott. a lehullott csapadék mennyisége nem jelentős, a legtöbb a dunántul déli részén hullott. az ország nyugati részének, valamint az északkeleti határvidéknek a hőmérséklete között még 14 órakor is több mint 10 fokos különbség volt. szombaton napközben az ország nagy részén plusz 1- plusz 10 fokig, északkeleten mínusz 4- 0 fokig emelkedett a hőmérséklet, majd a késő esti órákban megélesült, helyenként viharossá fokozódó északnyugati szél hatására tovább emelkedett, így a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet az ország nyugati és középső részén 0 - plusz 9 fok között volt és északkeletről sem jelentettek mínusz 5 foknál hidegebbet. vasárnap délelőtt az északkeleti területek és a nyugati határvidék kivételével élénk északnyugati szél fújt, ami gyakran viharossá erősödött. északkeleten többfelé ködös, máshol változóan felhős volt az idő. a hőmérséklet 11 órakor 0 plusz 12 fok között volt.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 4.9 fok volt, 5.8 fokkal magasabb mint a százéves átlag. vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás hétfő estig: felhőátvonulások, néhány helyen futó eső. az erős, a dunántulon helyenként viharos északnyugati szél csak lassan mérséklődik. szokatlanul enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 1- plusz 6 fok között, a hóval borított északkeleti országrészen néhány fokkal fagypont alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet az ország nagy részén plusz 10 fok körül, északkeleten plusz 5 fok közelében.

a duna vízállása budapestnél: 325 cm, víz hő: 3.2 fok celsius./mti/

13.05/ny

-4-

bb 8. farsangi népszokások a kisalföldön

fk/ny ká

1974. január 20.

a kisalföldön vasárnap megkezdődtek a farsangi mulatságok. rába-köz községeiben régi népszokásokat is felelevenítenek, verses köszöntőkkel vezetik be a bálakat. a versek a férjhez menő lányokról és a pártában maradtakról szólnak. kapuvár környékén a farsangi fánkok némelyikébe babszemet sütnek és az a lány, akinek ez jut, a hiedelem szerint biztosan férjhez megy. a győri éttermek egyrésze a farsang idején régi tájjellegű ételeket tűz étlapjára. a park étteremben hagyományos rába-közi, a város egyik legkedveltebb kisvendéglőjében, a zöldfában pedig a hanság-menti régi ételeket főzik a farsang idején./mti/

--

bb 9. madách-émlékplaketteket adtak át salgótarjánban

vid/ny ká

1974. január 20.

madách ünnepség volt vasárnap salgótarjánban, a tit megyei székházában. ebből az alkalomból adták át az idei madách-émlékplaketteket, amelyeket évről-évre a madách életmű feltárásáért, megismertetéséért, népszerűsítéséért, valamint nógrád megye kulturális életének kiemelkedő szolgálataért ítél oda az alapító: a nógrád megyei tanács. hoffer istván megyei tanácselnök ezuttal marton endrének, a nemzeti színház igazgató-főrendezőjének nyújtotta át a kitüntetést, a mózes színreviteléért a nemzeti színházban és a szegedi szabadtéri játékokon. ugyancsak megkapta a madách-émlékplakettet réti zoltán festőművész, a balassagyarmati rózsavölgyi márk zeneiskola igazgatója, több évtizedes képzőművészeti és közművelődési munkásságáért, valamint csongrády béla pártmunkás, a salgótarján kulturális életének fellendítésében szerzett érdemeiért, s eredményes közreműködéséért a palócföld című megyei irodalmi folyóirat szerkesztésében.

a nógrád megyei tanács madách alkotói ösztöndíjat is alapított, amelyet most először ítéltek oda. hibó tamás grafikusművésznek, egy munkáséletéről szóló rézkarc-sorozat készítéséért, illetve csukly lászló tanárnak, mátraverebély történetének szociográfikus feldolgozásáért./mti/

--

13.28/ny

-5-

14.05
H

bb.10. almási gábor szabadkai szobrászművész kiállítása szegeden
vid-/fé ká 1974. január 20.

a szeged és szabadka közötti testvérvárosi kapcsolatok rendszeres kulturális együttműködésben is megnyilvánulnak. a programban a képzőművészek kölcsönös bemutatkozása is szerepel ennek során vasárnap almási gábor szabadkai szobrászművész alkotásaiból rendeztek kiállítást szegeden. a neves jugoszláv művész hamincöt szobrát - főként terrakotta portréit, kisplasztikáit - mutatják be a móra ferenc muzeum képtárában. a kiállítás megnyitá-
sán részt vett szabadka képzőművészeti, s irodalmi életének több képviselője./mti/

bb.11. több mint 1.200 vagon t raktak meg vasárnap a délal-
földön
vid/fé ká 1974. január 20.

a máv szegedi igazgatóságának az egész délalföldre kiterje-
dő területén tavaly először szárnyalták túl az évi tizmillió
tomás áruszállítást, túlteljesítve ezzel az éves tervet. ez
évben hasonló eredményre törekednek, s ennek érdekében a vállalatokat
a téli hónapok, illetve a vasárnapok jobb kihasználására ösz-
tönzik. eddig mintegy 400.000 vagon építőanyag ugynevezett téli
elő szállítására kötöttek megállapodást, s többmillió forint fu-
vardíj-visszatérítést adnak azoknak, a vállalatoknak, amelyek
télen szállítják az építőanyagot. az anyagi ösztönzés ered-
ményes, hiszen csak vasárnap több mint 200 vagon követ, kavicsot és
más anyagot továbbítottak a vasúttal. a nagy építő vállalatok.
a teljes vasárnapi áruakadás meghaladta az 1.200 vagon a szegedi
igazgatóság területén./mti/

bb.12. vén emil festőművész kiállítása hódmezővásárhelyen
vid/fé ká 1974. január 20.

a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban vasárnap megnyi-
tották vén emil munkácsy-díjas festőművész kiállítását. a dalmát
tengerpart vidékéről mintegy fél évszázada alföldünkre telepedett
művész sokáig alkotott a hódmezővásárhelyi művésztelepen, miközben
jó barátságba került az ottani muzeum névadójával, tornyai jánossal
is. most a festőművész mintegy félszáz alkotását - festményét,
grafikáját - mutatják be a hódmezővásárhelyi közönségnek. a tárta-
tot dr. dömötör jános, a muzeum igazgatója nyitotta meg./mti/

13.45./fé

- 6 -

bb.13. kiállítás kaposvárott a rippl-rónai muzeum grafikáiból
vid/fé ká 1974. január 20.

vasárnap kaposvárott, a somogyi képtárban svenda istván,
a somogy megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta
meg a rippl-rónai muzeum legszebb grafikáiból összeállított ki-
állítást. a grafikák között olyan művészek alkotásai szerepel-
nek, mint rippl-rónai józsef, martyn ferenc, ungvári károly, czó-
bel béla, barcsay jeno, rudnay gyula, ferenczy béni, aba-novák
vilmos, vaszary jános./mti/

bb.14. kórusvezetők fóruma szombathelyen
vid/ny ká 1974. január 20.

első alkalommal rendezte meg vasárnap a vas megyei művelődé-
si és ifjúsági központ szombathelyen a kórusvezetők fórumát. a
művelődési központban a megye minden részéből érkezett mintegy
ötven kórusvezető végignézte a szombathelyi jeunesses kórus nyil-
vános próbáját, majd a próba után megvitatták a látottakat, ki-
cserélték eddigi munkájukban szerzett tapasztalataikat. a kezde-
ményezést, a fórum megteremtését valamennyien örömmel üdvözöl-
ték. elhatározták, hogy a kórusmozgalom továbbfejlesztése érde-
kében ezentúl havonta egyszer rendszeresen találkoznak a megye-
székhelyen./mti/

bb.15. tavaszi előkészületek a szeged-környéki kiskertekben
vid/fé ká 1974. január 20.

igazi tavaszt idéztek vasárnap a szeged-környéki gazdák:
megkezdték a koratavaszi növények, borsó, a retek vetését a fó-
liasátrak alá. főképpen a szélvédett szeged-alsóvárosi,
mihálytelki, röszei kiskertekben szorgoskodtak. sokan „se-
lyempapírról”, vetették a piros hónapospetek magját. a nagy,
vékony papírlapokra ugyanis már a téli hónapokban aprólebs munkával
felragasztották a magvakat, s most csak leteregették a fóliasátrak
alá, s nedves, tiszaparti homokkal vékonyan letakarták. a növények
igy egyenletesen kelnek. márciusban-áprilisban nyolc-tizmillió
csomó retek indul erről a tájról az ország minden részébe és
exportra./mti/

14.10./fé

- 7 -

15 10

bb.17. a munkásörtség nyiregyházi járási zászlóaljnak egységgyűlése

vid/fé ká

1974.január 20.

Vasárnap a nyiregyházi konzervgyár nagytermében tartotta évzáró-évnnyitó egységgyűlést a munkásörtség nyiregyházi járási zászlóalj zászlóalja. az Ünnepeken részt vett papp árpád, a munkásörtség országos parancsnoka és dr. tar imre, a szabolcszatmár megyei pártbizottság első titkára.

Nemes béla zászlóaljparancsnok értékelte a múlt évi munkát és vázolta a feladatokat. mint mondotta, a munkásörök szolgálati és munkahelyükön tanúsított magatartásukkal kivívták a dolgozók megbecsülését. a munkásörök 83 százaléka fizikai dolgozó, több, mint 40 százaléku szocialista brigádokban dolgozik.

az egységgyűlésen kiváló munkásör jelvényt és szolgálati érdemérmét nyújtottak át a legjobbknak, majd ünnepelesen elbucsuztatták a tartalék állományba vonuló munkásöröket. a helyükbe lépő új munkásörök esküt tettek.

az egységgyűlésen felszólalt papp árpád, a munkásörőség országos parancsnoka. méltatta a munkásörök szerepét, jelentőségét, helyállását a szocialista haza védelmében, a termelőmunkában, elismeréssel szölt tevékenységükről. papp árpád „munkásör emlékérem”-mel tüntette ki özvegy magyar lászlóné lakost, akinek egyszerre három fia teljesít szolgálatot a munkásörőségben, majd jelképesen átadta a zászlóalj új elhelyezési körletét, amelyet társadalmi összefogással, az üzemek támogatásával építettek nyiregyházán./mti/

J. Kemecsei

bb.18. ha:ndel oratórium székesfehérváron

vid/fé ká

1974.január 20.

ha:ndel: judás makkabeus című oratóriumát mutatta be vasárnap székesfehérváron, a vörösmarty színházban a székesfehérvári szimfónikus zenekar. az énekszölkökat pászti juliana, budai livia, prevoz jános és gáti istván adta elő. közreműködött a pécsi liszt ferenc kórus és a székesfehérvári schönherz általános iskola gyermekkórusa. az előadást antal györgy vezényelte./mti/

-. -

14.15./fé

- 8 -

bb 16. pipakiállítás szekszárdon

vid/ny ká

1974. január 20.

érdekes pipatörténeti kiállítás nyílt vasárnap a szekszárdi balogh ádám muzeumban. a kiállítás képet ad a dohányzás és a pipa történetéről, az indiánok szertartásos pipzásától és dohányfüsttel való gyógyításától kezdve századunkig. különféle típusu és anyagból készült „füstölő szerszámokat”, - köztük diszes tajték- és selmeci pipákat, tirolai porcelánpipákat - láthat a közönség. ritka különlegesség a valódi vizipipa, és tolna megyei régészeti feltárások során előkerült török cseréppipa. a kiállítás becses ereklyéje babits mihálynak a szekszárdi muzeumban őrzött szép tajtékpipája./mti/

-. -

bb 19. kedd estig távolmarad a szél - a szél hozta az előtavaszt

1 gy/fk/ny ká

1974. január 20.

a helyenkint viharossá erősödött szél csaknem 24 óra alatt „elfújta”, a hótakarót, - közölte az országos meteorológiai intézet vasárnapi ügyeletese. budapesten, a várost övező hegyvidéken, s a dunántúlon vasárnap délben már csupán „mutatóban”, maradt a napokkal ezelőtt hullott nagymennyiségű hó. az északi hegyvidéken és az ország északkeleti részén - ahol mindeddig tartotta állását a tél - még akad néhány hely a szélők számára. így például galyatetőn 25 centiméteres, kékestetőn 24 centiméteres, téli sportokra alkalmas hó található, tiszabecsről, szabolcs megye legkeletibb csücskéből 30 centiméteres hótakarót jelentettek. e gyors olvadást a vasárnap hajnalra megélénkült széljárás segítette elő, amely az ország nyugati részéből többfokos meleget „szállított”, az északkeleti vidékekre. már kora reggel plusz 10 fokot jelentettek pécsről. délután 13 órakor szentgotthárd volt az ország legmelegebb pontja, ahol 13 fokot mértek.

a meteorológusok előrejelzése szerint kedd estig kellemes előtavasz lesz az országban. hideg front érkezése egyelőre nem várható. /mti/

14.20/ny

-. -
-9-

be 15.10

bb.20. negyvenezer tonna árut szállítottak el vasárnap a máv. miskolci igazgatóságának területéről

vid/fé ká 1974. január 20.

a máv. miskolci igazgatóságának területén vasárnap szinte északi forgalmat bonyolítottak le a teheráru szállításban. a miskolci igazgatóság az évközben jelentkező túlterhelés enyhítésére az első negyedévre ugynevezett „előszállítási kedvezményt”, adott a tömegárú termelő és szállító vállalatoknak. az igazgatóság 10 vállalattal kötött ilyen egyezményt. a borsodban folyamatosan termelő és szállító üzemek, kihasználva az olcsó szállítási lehetőséget, vasárnap mintegy negyvenezer tonna árut továbbítottak. a diósgyőri és az ózdi kohászati gyárakból együttesen több mint négyezer tonna vas-és acélterméket küldtek budapestre és környékére, a tiszai vegyi kombinátból és a borsodi vegyi kombinátból 2.500 tonna műtrágyát szállítottak el.

a borsodi üzemekbe nagyobb mennyiségű alapanyag is érkezett, amelynek vasárnapi rakodását megszervezték. a borsodi ércelőkészítőműben 180, a tiszapalkonyai erőműben 200 vagonnyi szállítást raktak ki. /mti/

bb.21. vasárnapi műszak a borsod szénbányáknál

vid/fé ká 1974. január 20.

vasárnap is dolgoztak a borsodi szénbányák néhány üzemében, így többek között a lyukói bányászati nagytermelésű frontfej-tésein. mintegy 2500 vágány és csillás foglalta el vasárnap reggel a földalatti munkahelyeket. munkájuk eredményeként nyolc óra alatt négyezer tonna szenet szállítottak a felszínre, ahonnan az a berentei központi szénosztályozóra került. /mti/

bb.22. megduzzadtak a kiskalföld folyói

fk/fé ká 1974. január 20.

a hét közepén még gáziók akadályozták a hajózást a szigetközi duna-szakaszon, vasárnapra pedig csaknem másfél métert árt a folyó. a kisebb duna-ágak is megteltek vízzel és vízborítja a hullámtér egy részét. kisebb hullámok alakultak ki a kiskalföld folyóján, a rábán, a rébcén, az ikván, a marcalon és a lajtán is. a soproni hegyekben a 400 méter tengerszint feletti magasságig teljesen elolvadt a hó és megduzzadtak a hegyi patakok. /mti/

15.45./fé

- 10 -

bb.23. hazaérkezett dr. várkonyi péter

k/fé ká 1974. január 20.

dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának elnöke, aki orlando fundora-nak, a kubai forradalmi orientációs bizottság elnökének és augusto zimmermann-nak, a perui országos tájékoztatói hivatal elnökének meghívására kubába, illetve peruban tartózkodott, vasárnap budapestre érkezett. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelentek a tájékoztatói hivatal és a külügyminisztérium vezető munkatársai. ott volt carlos j.pérez, a kubai nagykövetség első titkára, ideiglenes ügyvivő. /mti/

bb 24. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke zárásig

fé/ká 1974. január 20.

1. kiadvány szalvay mihályról
 2. dunaujvárosi balett
 3. a telefondoktor
 4. képzőművészeti tárlat gyomán
 5. siremlék herman ottónak
 6. a szolnoki művésztelep kiállítása
 7. időjárás jelentés
 8. farsangi népszokások
 9. madách emlékplakett
 10. almási gábor kiállítása
 11. vasuti szállítás a délföldön
 12. vén emil kiállítása
 13. grafikai kiállítás
 14. korusvezetők foruma
 15. tavasz a kiskertekben
 16. pipakiállítás
 17. munkásör egységgyűlés
 18. handel oratórium
 19. szél hozta az előtavaszt
 20. vasuti áruszállítás északmagyarországon
 21. vasárnapi műszak
 22. megduzzadtak a kiskalföld folyói
 23. haza érkezett dr. várkonyi
 24. hírjegyzék
- /mti/

- 11 -

18.45./fé

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: kálmán sándor

19.00